

Central European Forum
for Migration Research

Środkowoeuropejskie Forum
Badań Migracyjnych

Model MULTIPOLES - narzędzie do prognozowania, projekcji i symulacji stanu i struktury ludności

Dorota Kupiszewska i Marek Kupiszewski

Konferencja „Perspektywy demograficzne Europy”

Instytut Statystyki i Demografii SGH, ŚFBM oraz IOM Warsaw

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, 19 października 2005

Central European Forum
for Migration Research

Środkowoeuropejskie Forum
Badań Migracyjnych

Podziękowania

Prof. Phil Rees

Nuffield Foundation

Royal Society

School of Geography, University of Leeds

Universite Joseph Fourier, Grenoble

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN

Komitet Badań Naukowych

Fundacja Ludność, Migracje, Środowisko

International Organization for Migration

Prognoza (projekcja/symulacja)
demograficzna = ludność
wyjściowa + dane +
scenariusze + **model**

Wybór modelu projekcyjnego

- Proste modele (np. ekstrapolacja za pomocą funkcji matematycznych) prognozują liczbę ludności ogółem
- Modele średnio złożone (np. kohortowo-składnikowe) uwzględniają rozkład ludności według wieku i płci
- Modele złożone (np. wieloregionalne i wielostanowe) uwzględniają rozkład ludności według wieku, płci, regionu i innych zmiennych

Przesłanki konstrukcji nowego modelu dynamiki ludności

- ☞ Czynniki instytucjonalne: wzrost zapotrzebowania na prognozy ponadnarodowe
- ☞ Wzrastająca rola migracji międzynarodowych w dynamice ludności
- ☞ Konieczność zróżnicowanego traktowania migracji międzynarodowych w zależności od dostępności i jakości danych

Przesłanki konstrukcji nowego modelu dynamiki ludności

Czynniki instytucjonalne

- ➔ Proces integracji Europejskiej
- ➔ Wzrastające zapotrzebowanie na ponadnarodowe regionalne prognozy ludności

Przesłanki konstrukcji nowego modelu dynamiki ludności

Wzrastająca rola migracji międzynarodowych w dynamice ludności

- Zwiększająca się liczba migrantów
- Redukcja znaczenia odległości geograficznej
- Postępujący proces integracji europejskiej
- Globalizacja migracji i zatrudnienia
- Zróżnicowanie procesów demograficznych w krajach rozwiniętych i krajach rozwijających się

Przesłanki konstrukcji nowego modelu dynamiki ludności
**Konieczność zróżnicowanego traktowania
migracji międzynarodowych w zależności od
dostępności i jakości danych**

- ☞ W konwencjonalnych modelach migracje międzynarodowe najczęściej opisywane są w terminach migracji netto
- ☞ Lepiej byłoby, w odniesieniu do części przepływów międzynarodowych, liczyć prawidłowo zdefiniowane współczynniki emigracji

Problemy z pomiarem migracji międzynarodowych i w konsekwencji z estymacją współczynników

- ➡ Różnorodność definicji używanych przez poszczególne narodowe urzędy statystyczne
- ➡ Zbyt wąskie (Polska, Słowacja) lub zbyt szerokie (Niemcy) rozumienie pojęcia migracji i migranta (i w konsekwencji zniekształcenie stanów ludności)
- ➡ Unikanie rejestracji przez migrantów
- ➡ Problemy z ustaleniem stanów ludności rezydentnej (usually resident wg. def. ONZ)

Model MULTIPOLES (MULTIstate POpulation model for multiLEvel Systems)

- ➔ Jeden z dwóch na świecie modeli wieloregionalnych uwzględniających dane migracyjne na różnych poziomach geograficznych
- ➔ Pierwotnie zaprojektowany do regionalnych prognoz ludności Europy Środkowej i Wschodniej, ale ma uniwersalne zastosowanie

Model MULTIPOLES

- ➡ Migracje są i najprawdopodobniej będą kluczowym czynnikiem dynamiki ludności.
- ➡ Model uwzględnia migracje na trzech poziomach: międzyregionalnym (między województwami), międzynarodowym w obrębie modelowanego systemu i międzynarodowym spoza modelowanego systemu.
- ➡ Model ma hierarchiczną strukturę

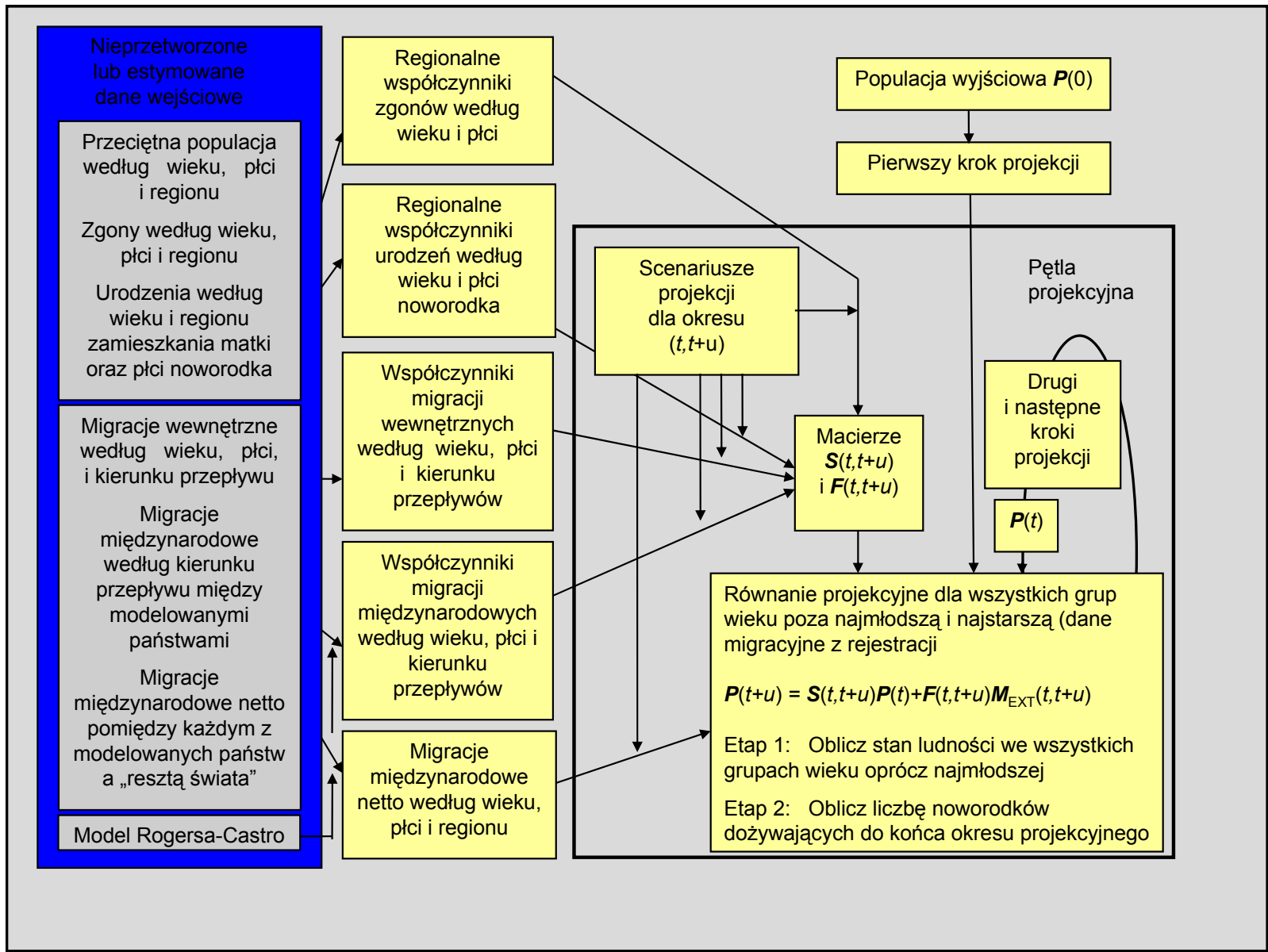
Model MULTIPOLES

- ➡ Model uwzględnia podział według płci i 18 pięcioletnich grup wieku i może być przystosowany do 100 jednorocznych grup wieku
- ➡ Model uwzględnia dowolną liczbę krajów i regionów (ograniczeniem jest pamięć komputera)
- ➡ Parametryczna deklaracja wymiarów modelu umożliwia jego redefiniowanie

Model MULTIPOLES

- ☞ Model ma dodatkowe moduły do prognozy ludności aktywnej zawodowo i wyspecjalizowane (nie uniwersalne) moduły symulacyjne
- ☞ Wyniki w postaci łatwej do załadowania do arkusza obliczeniowego lub systemu informacji geograficznej
- ☞ Model ma modułarną konstrukcję, umożliwia rozbudowę i modyfikacje procedur modelu

Model MULTIPOLES - wyniki

- Standardowe wyniki obejmują stany ludności, urodzenia, zgony, napływy i odpływy według typu migracji oraz podstawowe wskaźniki demograficzne dla każdego regionu
- Dodatkowe zmienne mogą być łatwo zdefiniowane

Model MULTIPOLES - zastosowania

- Badanie wpływu migracji międzynarodowych na regionalną dynamikę ludności Europy Środkowo-Wschodniej
- Prognoza ludności starej w Europie Środkowo-Wschodniej
- Regionalna prognoza ludności Austrii i krajów sąsiadujących
- Prognoza zasobów siły roboczej w Europie Środkowo-Wschodniej
- Niniejszy projekt

Wnioski

- ➔ Model spełnia swoje zadanie, jest efektywnym narzędziem prognostycznym, generuje mniejsze błędy niż np. prognozy Eurostatu
- ➔ Niezbędne są dalsze prace, np. opracowanie metody estymowania macierzy przepływów międzynarodowych